

2. Cvičení

Heterokontophyta

Rhodophyta

Chlorophyta

Oddělení Heterokontophyta

- Pleuronematický bičík (pohybový)
- Akronematický bičík
- Chromatofory se 4 membránami
- Chlorofyl a, c
- Fukoxantin, vaucheriaxantin
- Olej, polyfosfátová zrnka – volutin

Třídy:

- Bacillariophyceae
- Chrysophyceae
- Xanthophyceae
- Phaeophyceae

Třída Chrysophyceae

- Bičíkovci
- Chrysomonády/zlativky
- Fotoreceptor
- Protein retinal
- Stigma v prohlubni pod povrchem chloroplastu
- Fukoxantin
- Pulzující vakuoly
- Mukocysty
- Diskobolocysty
- Lorika - celulóza, chitin
- Kapsální stélka
- Křemité šupiny
- Hologamie - pohlavní proces
- Mixotrofní
- Převážně sladké vody

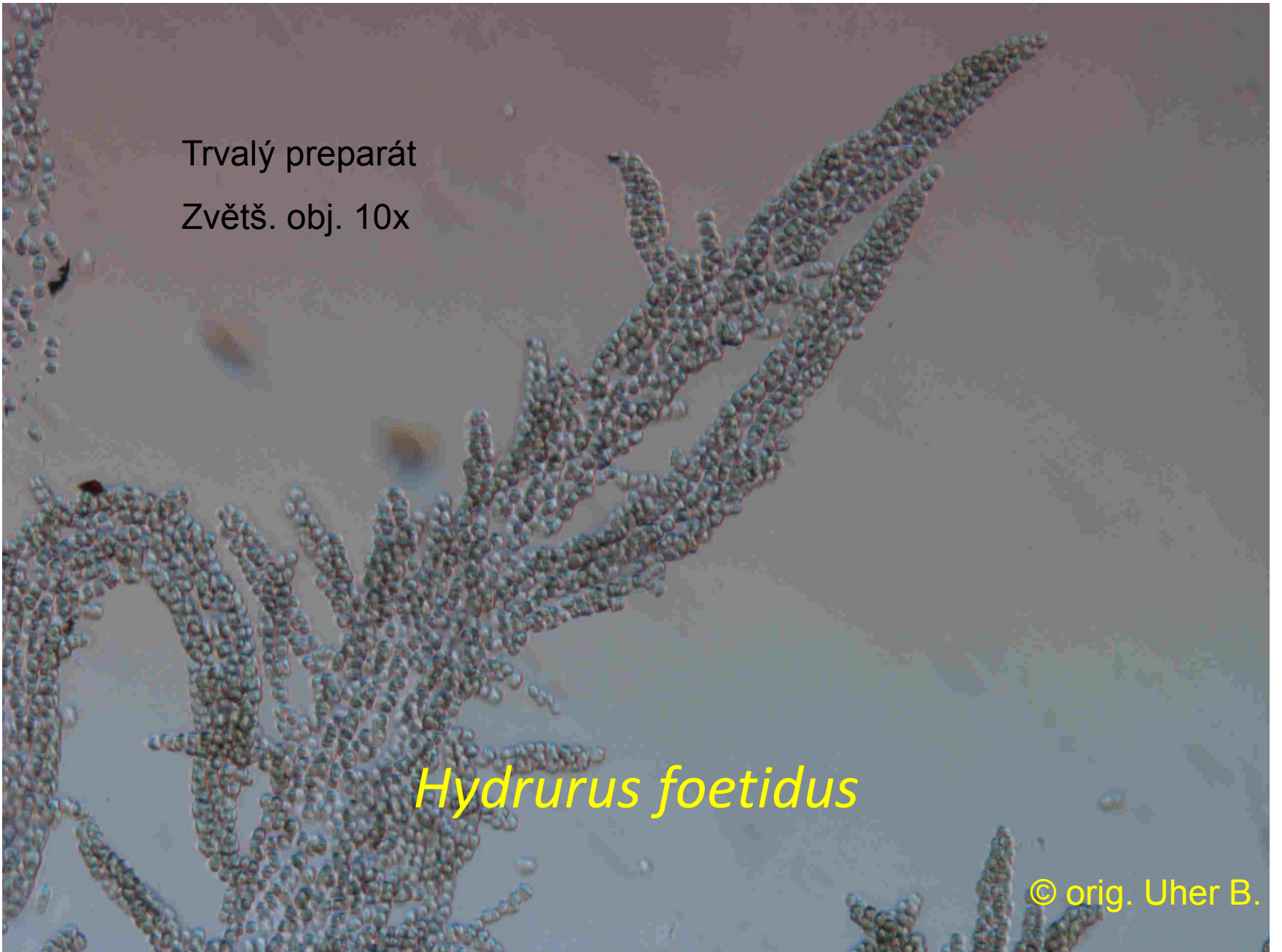
Odd.: Heterokontophyta Třída: Chrysophyceae Řád: Hydrurales

Trvalý preparát

Zvětš. obj. 10x

Hydrurus foetidus

© orig. Uher B.

Třída Xanthophyceae

- Monadoidní až sifonální organizační stupeň
- Terčovité chloroplasty
- Chlorofyly a, c₁, c₂
- Xantofyly
- Chybí fukoxantin!
- Vaucheriaxantin
- Zásobní látka olej
- Heterokontní
- Dvoudílná BS
- Vývojový paralelizmus

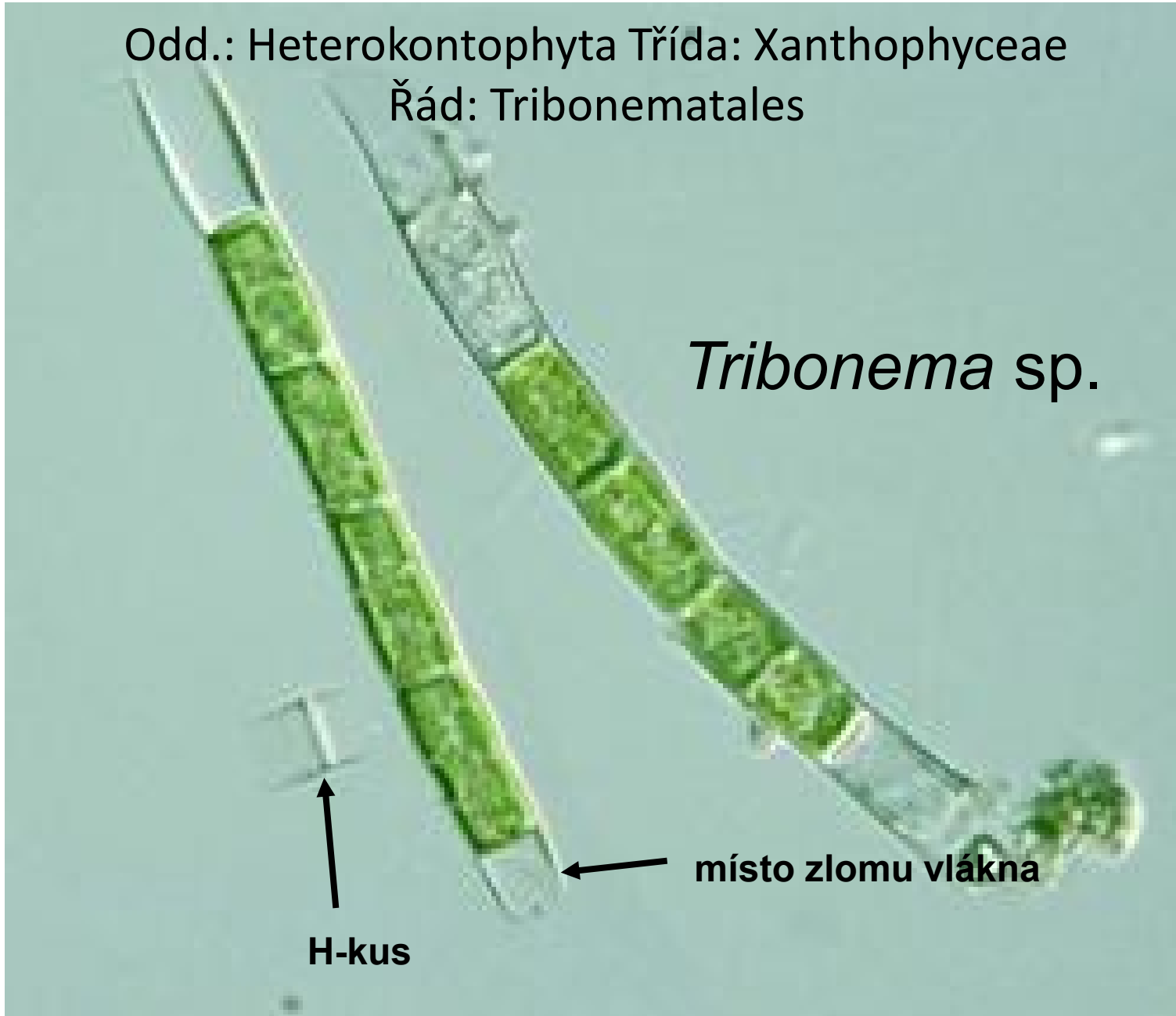
Odd.: Heterokontophyta Třída: Xanthophyceae
Řád: Tribonematales

Tribonema sp.

H-kus

místo zlomu vlákna

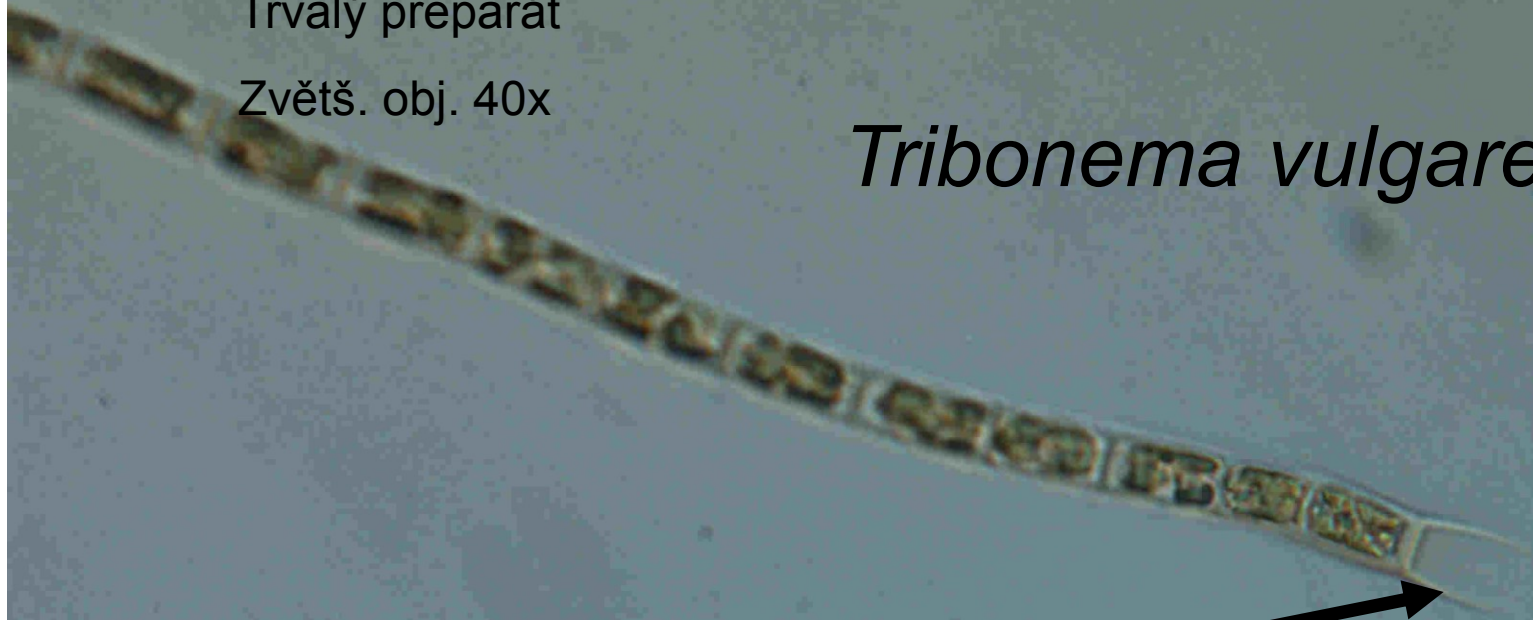
Odd.: Heterokontophyta Třída: Xanthophyceae
Řád: Tribonematales

Trvalý preparát

Zvětš. obj. 40x

Tribonema vulgare

Fragmentace buněčné
stěny uprostřed buňky

Odd.: Heterokontophyta Třída: Xanthophyceae

Řád: Vaucheriales

Mnohojaderný trubicovitý sifon

Vaucheria sp.

Odd.: Heterokontophyta Třída: Xanthophyceae
Řád: Vaucheriales

Trvalý preparát
Zvětš. obj. 20x

Sterilní trubicovitý sifon

Odd.: Heterokontophyta Třída: Xanthophyceae
Řád: Vaucheriales

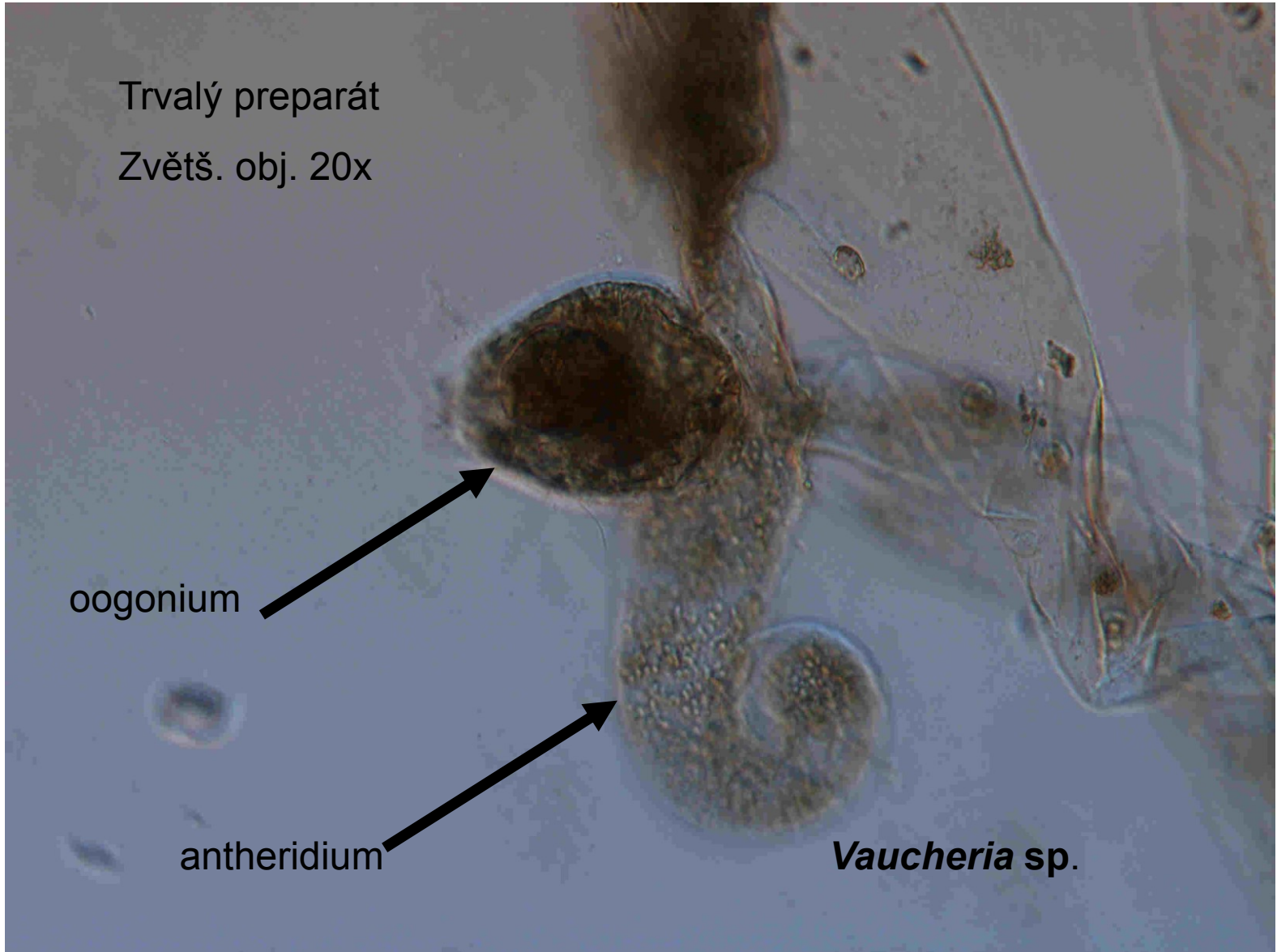
Trvalý preparát

Zvětš. obj. 20x

oogonium

antheridium

Vaucheria sp.

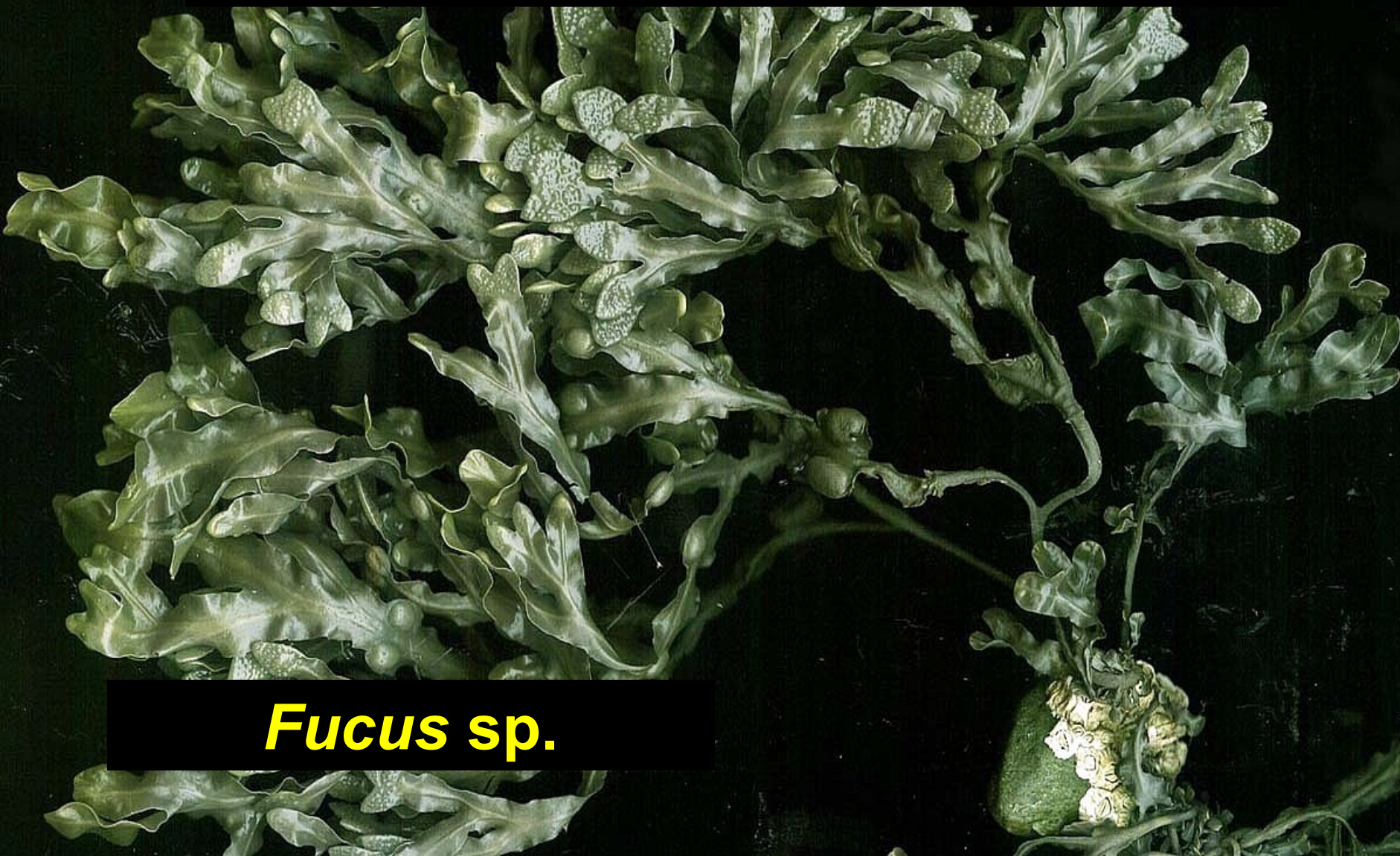

Třída Phaeophyceae

- Mořská makrofyta
- Sladkovodní rody *Lithoderma*, *Bodanella*
- Chlorofyly a, c₁, c₂, c₃
- Fukoxantin
- Chrysolaminaran, manitol, olej
- Gametofyt, sporofyt
- Rodozměna
- Izomorfní, heteromorfní
- Feromony
- Bičík-gamety
- Krmivo, léčiva, potraviny
- Pletivná stélka-stichoblast
- Rhizoidy, kauloid fyloidy
- Konceptakula
- Receptakula

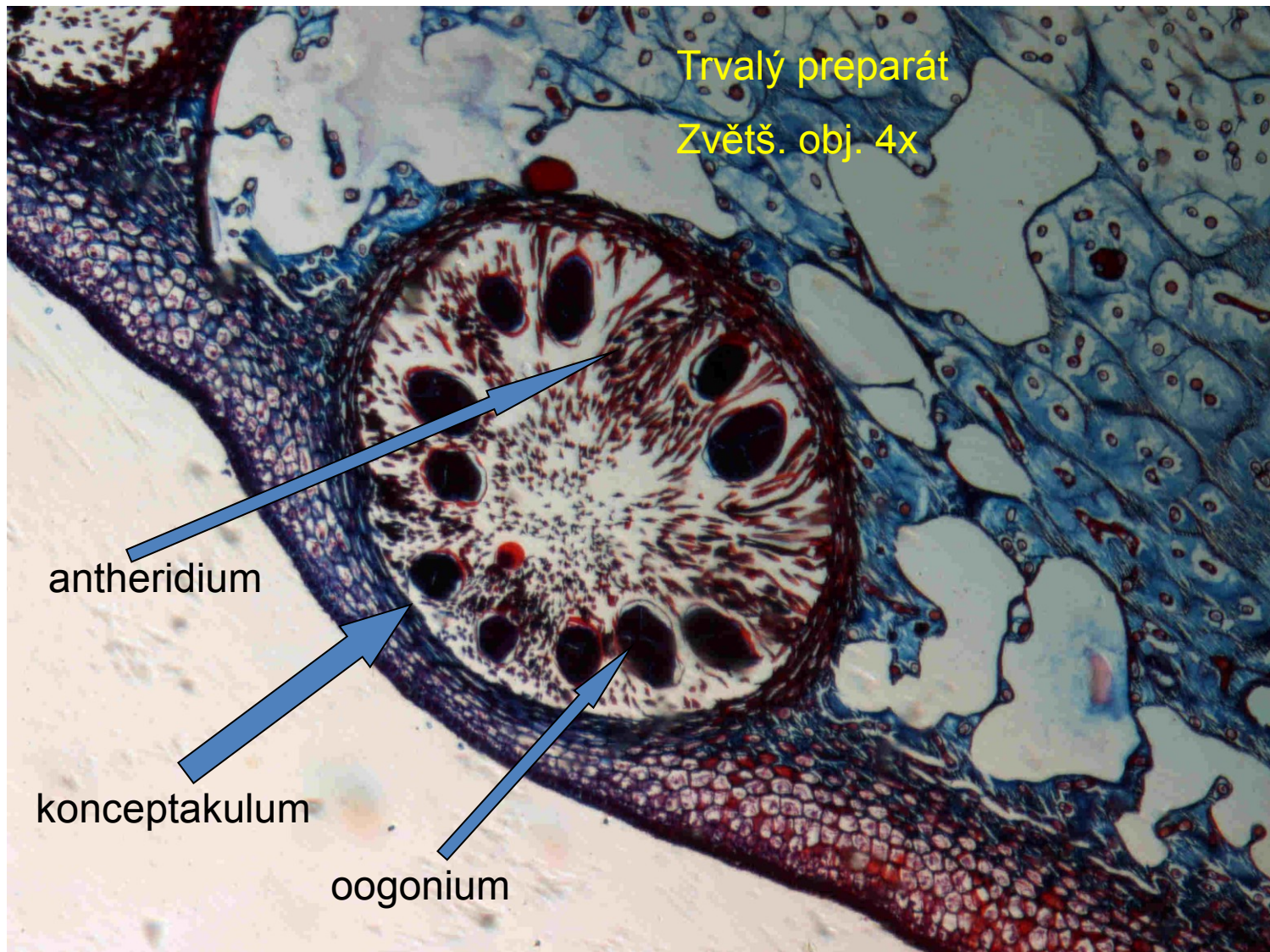
Odd.: Heterokontophyta Třída: Phaeophyceae
Řád: Fucales

***Fucus* sp.**

Odd.: Heterokontophyta Třída: Phaeophyceae
Řád: Fucales

Trvalý preparát

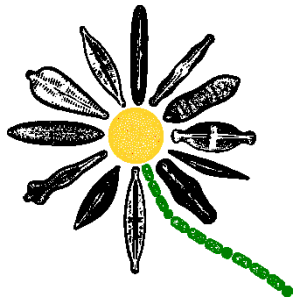
Zvětš. obj. 4x

antheridium

konceptakulum

oogonium

Fucus sp.

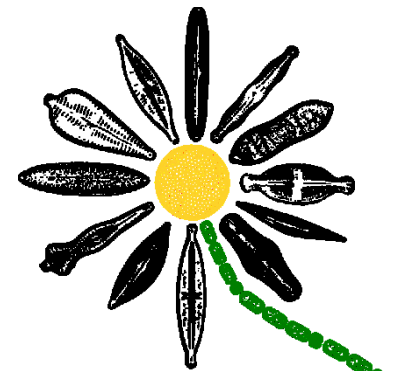
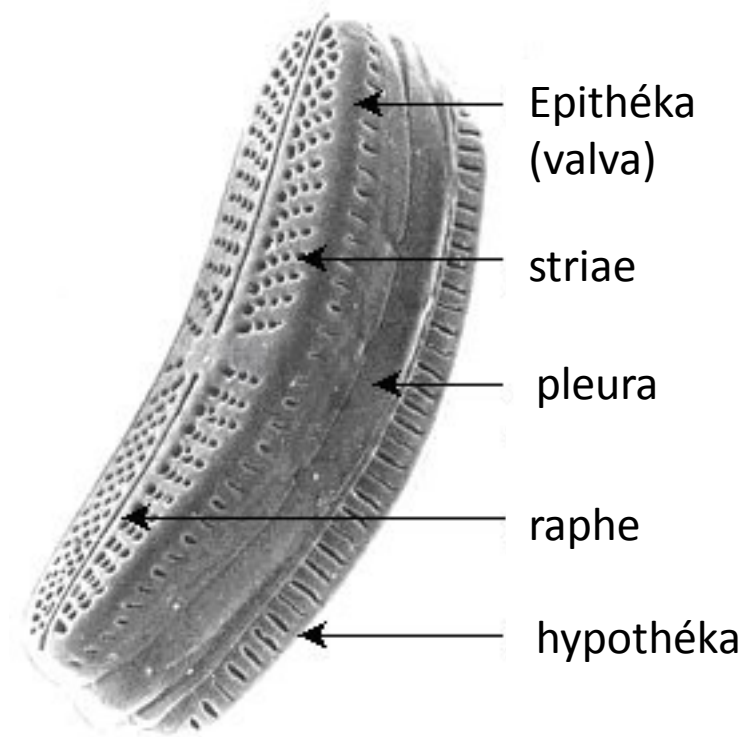
Třída Bacillariophyceae: Rozsivky

- Jednobuněčné
- Převážně vodní
- Žijící jednotlivé či v koloniích
- Dvoudílná křemitá frustula
- Diatotepin
- Polymer SiO_2
- Hnědé chloroplasty
- Chlorofyly a, c_1, c_2, c_3
- Xanthofyly - **fukoxantin**,
- Chrysolaminaran, olej
- Diktyozomy –produkce slizu a polysacharidů
- Pleuronematický bičík - gamety
- Diplontní životní cyklus
- Diatomit (křemelina)

Morfologie

- Schránka- frustula
- Epithéka
- Hypothéka
- Valva
- Pleura
- Raphe
- Striae
- Centrální nodulus
- Radiálně souměrné – Centrické
- Dvoustraně souměrné – Penátní

Odd.: Heterokontophyta Třída: Bacillariophyceae
Podtřída: Coscinodiscophycidae Řád: Coscinodiscales

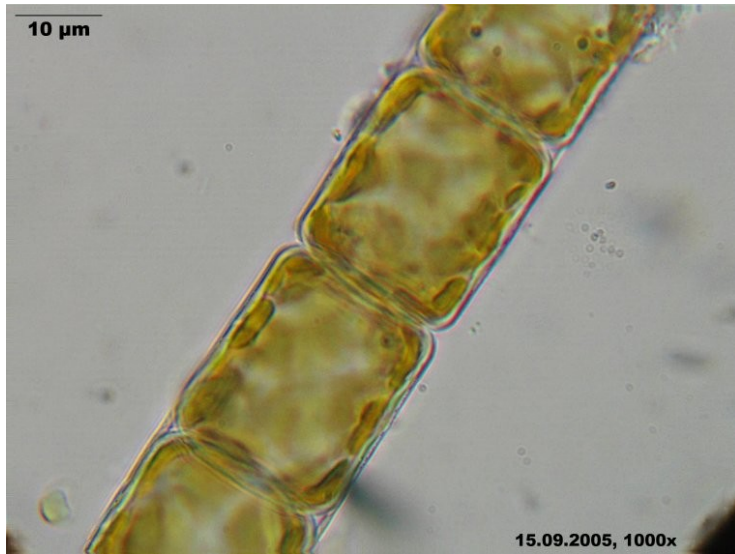
Melosira sp.

10 μm

10 μm

Nativní preparát

Melosira

Navicula

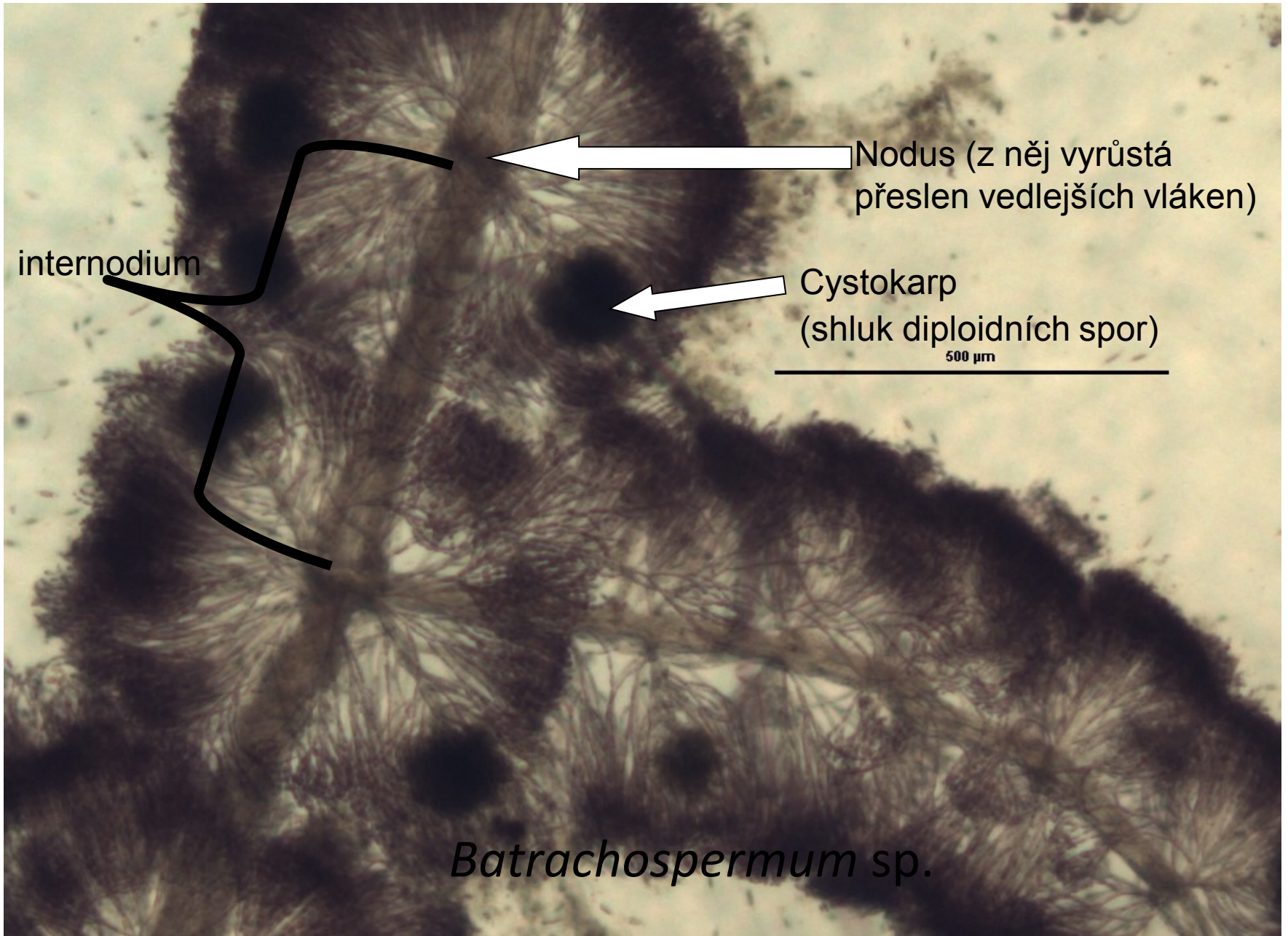

Oddělení Rhodophyta

- Třída Rhodophyceae
  - Buněčná stěna - polygalaktany (agar, karagen)
  - Kalcifikace buněčné stěny
  - Rhodomorfin - glykoprotein
  - Chlorofyl a, d
  - Xanthofyly
  - Fykobilizomy
  - Florideový škrob
  - Floridozid - sacharid, osmoregulace
  - Žádné bičíky!
  - Potravinářský, farmaceutický průmysl

Odd.: Rhodophyta Třída: Rhodophyceae Řád: Batrachospermales

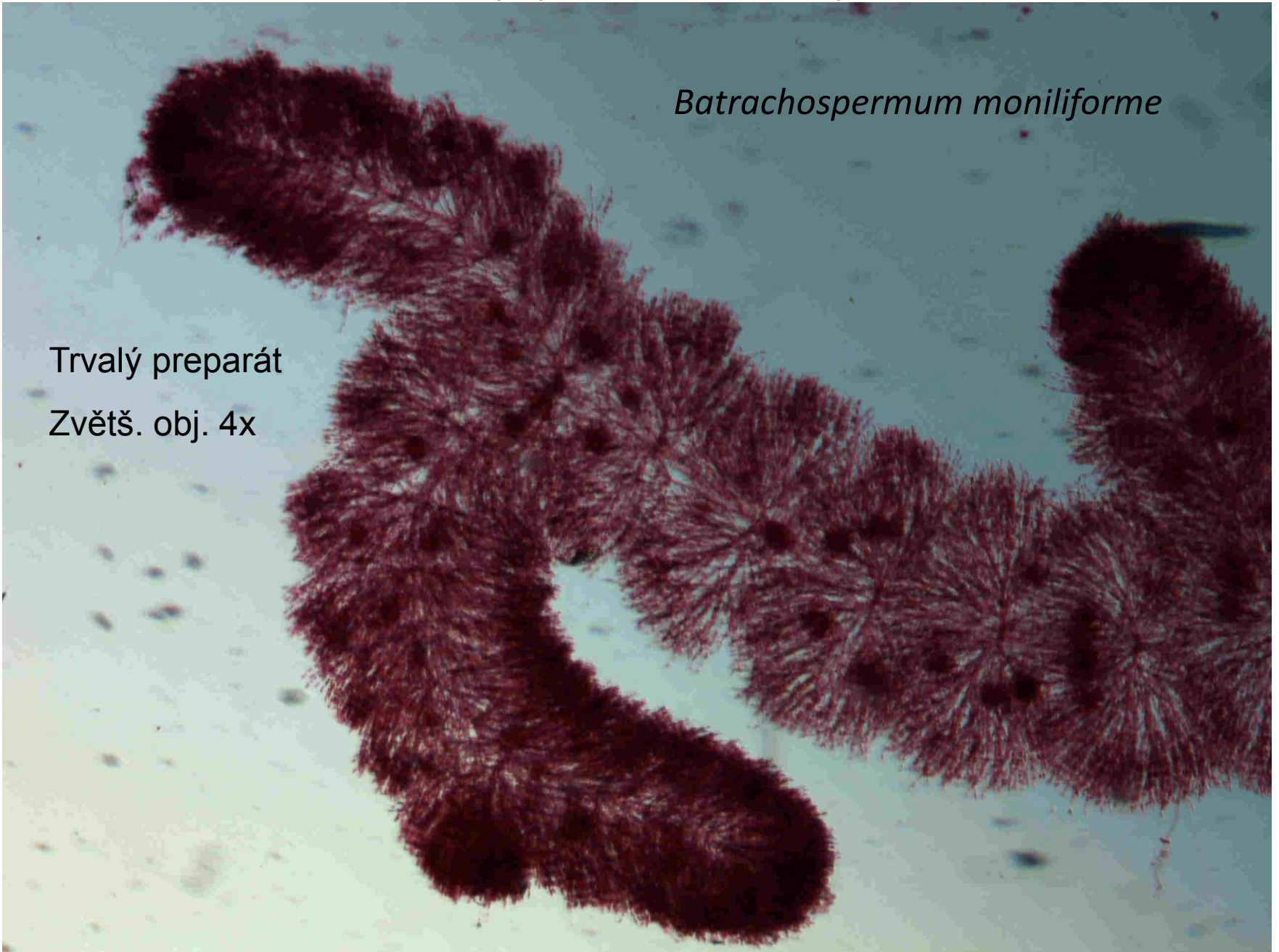

Odd.: Rhodophyta Řád: Batrachospermales

Batrachospermum moniliforme

Trvalý preparát

Zvětš. obj. 4x

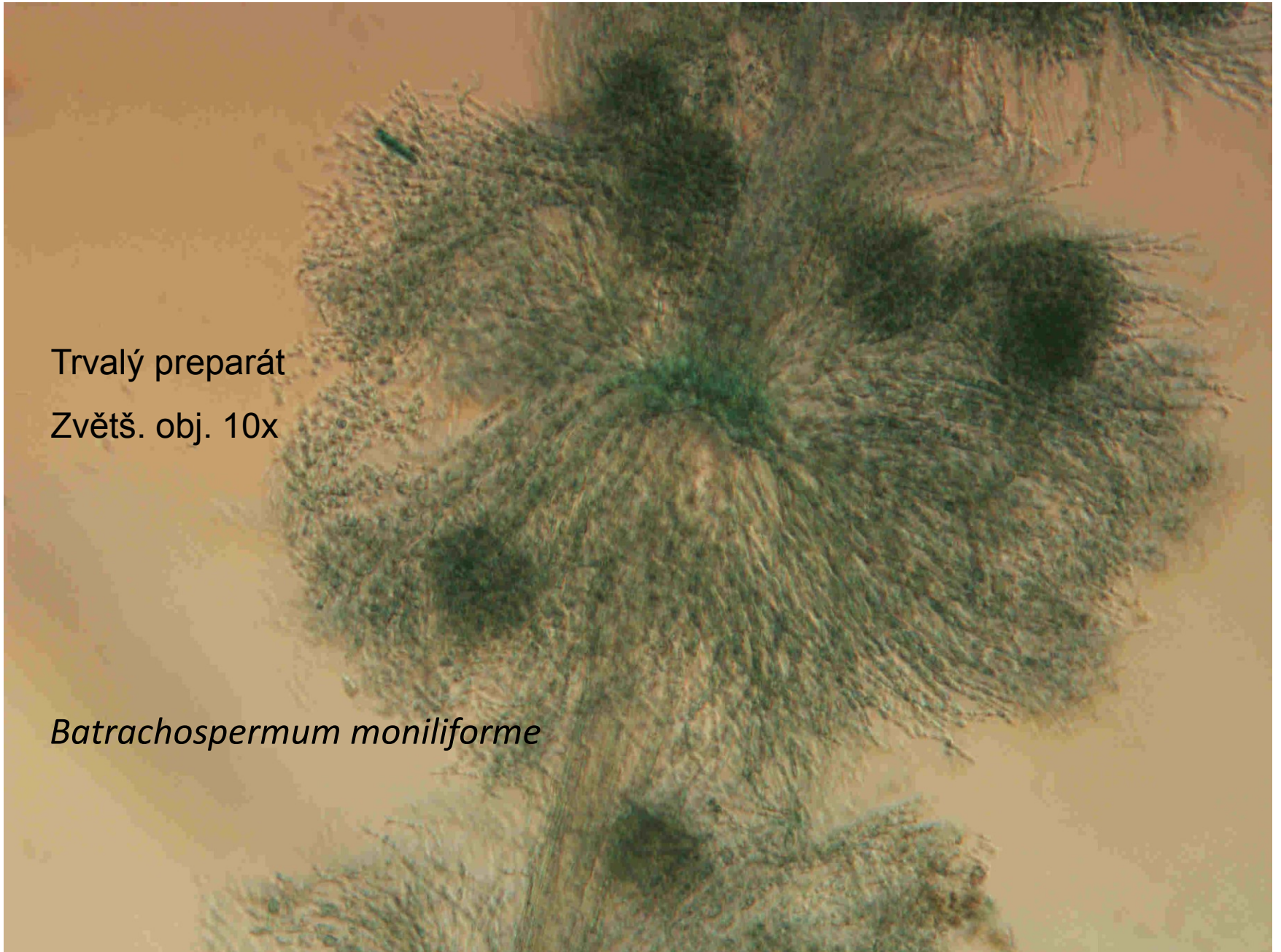

Odd.: Rhodophyta Řád: Batrachospermales

Trvalý preparát

Zvětš. obj. 10x

Batrachospermum moniliforme

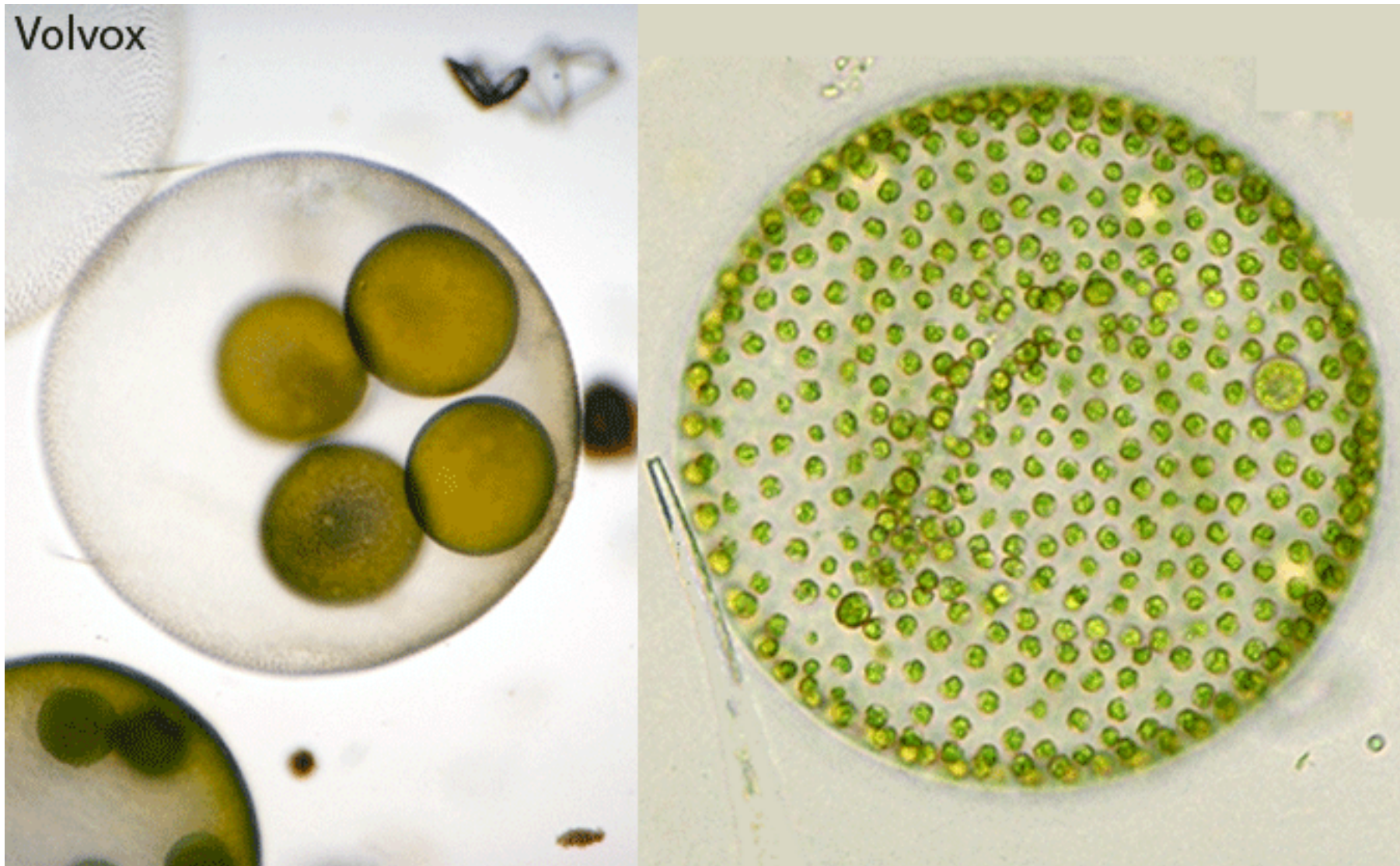
Zelené řasy

- **Vývojová linie Chlorophytae (s oddělením Chlorophyta)**
- Téměř všechny typy stélek
- Chl a+b
- Pyrenoid
- Škrob
- Bičíky- násobky 2
- Nepohlavní rozmnožování
- Gametogamie
- Chlamys
- Cenobium
- Sporopolenin

Odd.: Chlorophyta Třída: Chlorophyceae
Řád: Volvocales

Volvox

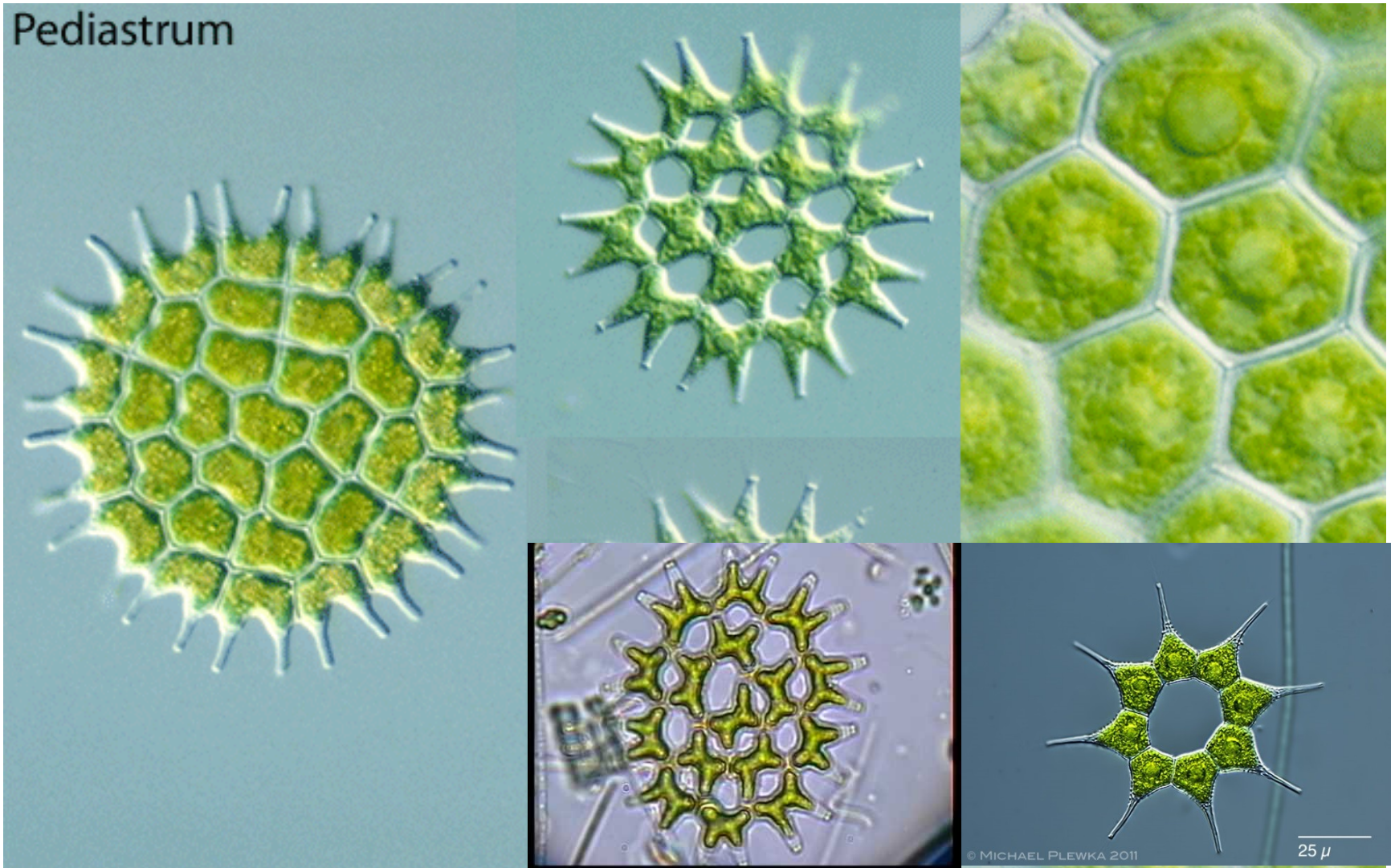

All after Entwisle et al. (1997)

Odd.: Chlorophyta Třída: Chlorophyceae Řád: Chlorococcales

Pediastrum

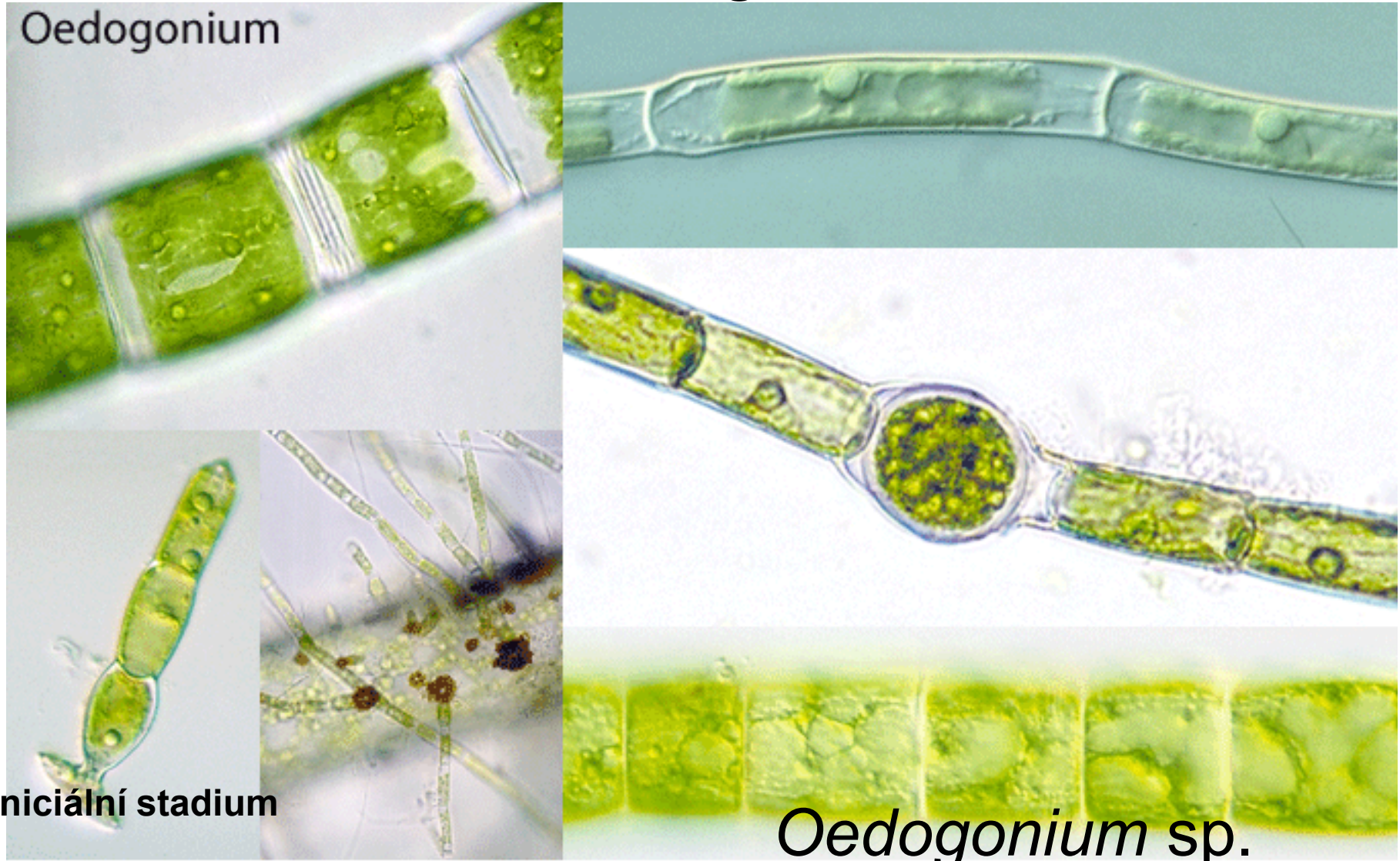

All after Entwisle et al. (1997)

Pediastrum sp.

Odd.: Chlorophyta Třída: Chlorophyceae
Řád: Oedogoniales

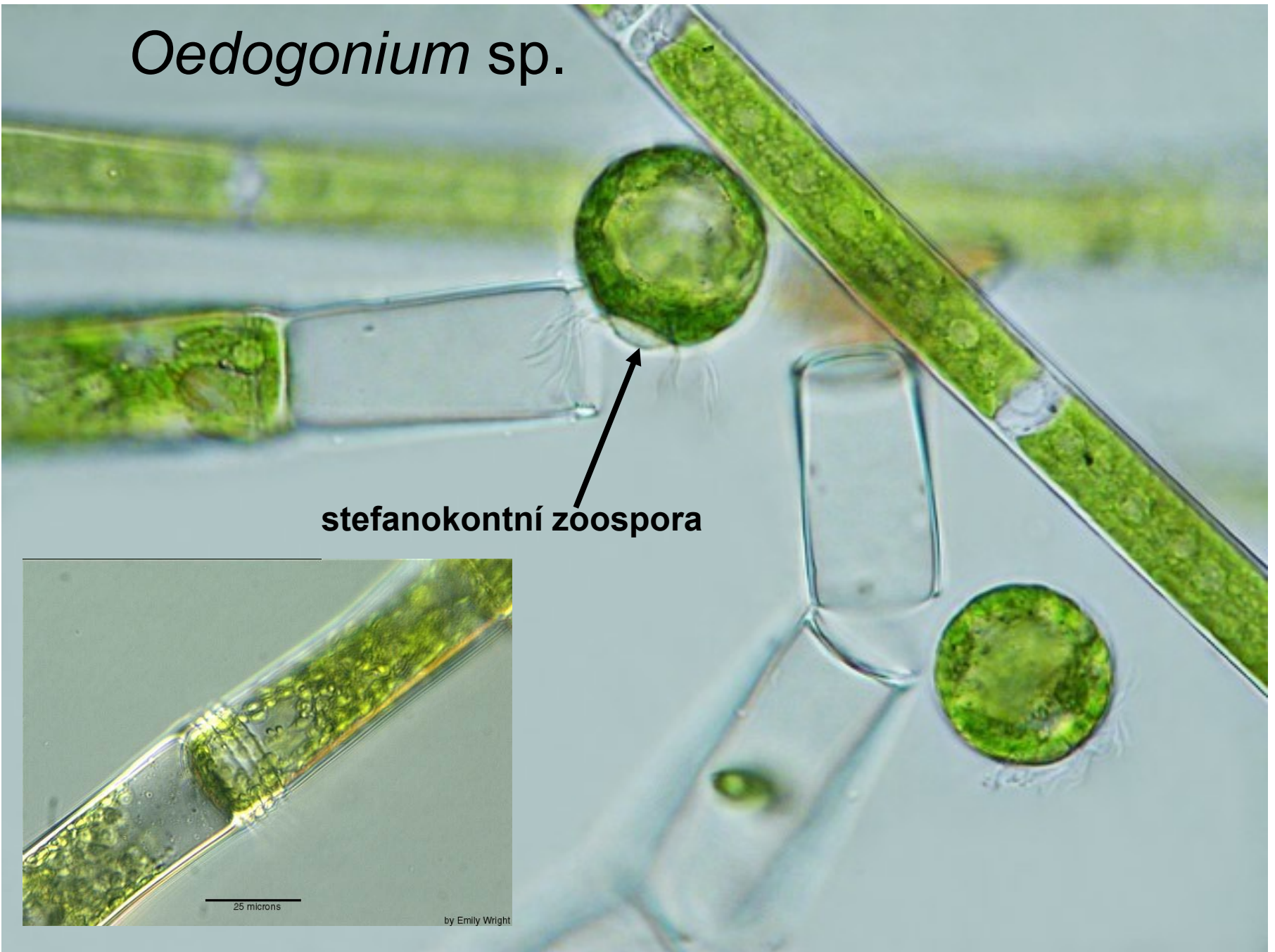
Oedogonium

Iniciální stadium

Oedogonium sp.

Oedogonium sp.

stefanokontní zoospora

- odd.: Heterokontophyta

Třída Chrysophyceae (zlativky): *Hydrurus foetidus* (kapsální stélka, vegetativní buňky)

Třída Xanthophyceae (různobrvky): *Tribonema sp.* (vegetativní vlákno, H-kus)
Vaucheria sp. (oogonium, antheridium)

Třída Phaeophyceae (chaluhy): *Fucus sp.* – příčný řez konceptakulem
(konceptakulum, oogonium, antheridium)

Třída Bacillariophyceae: *Melosira, Navicula* (nativní preparát)

- odd.: Rhodophyta (ruduchy)

Třída Rhodophyceae: *Batrachospermum moniliforme* (internodium, nodus, cystokarp)

Oddělení Chlorophyta:

- **Třída Chlorophyceae:** *Pediastrum* (cenobium)
Oedogonium (límečky)
Volvox (cenobium)